

STENOGRAM

XCVI uroczystej SESJI RADY MIASTA KRAKOWA

VIII KADENCJI

***odbytej w dniu
5 października 2022 roku***

XCVI uroczysta SESJA RADY MIASTA KRAKOWA
5 października 2022 r.

SPIS TREŚCI:

Lp.	Tytuł	Numer strony
1.	Otwarcie sesji	2
2.	Wręczenie Brązowego Medalu Cracoviae Merenti Panu Profesorowi Andrzejowi Białasowi	3
3.	Wręczenie Brązowego Medalu Cracoviae Merenti Panu Profesorowi Jackowi Purchli	5
4.	Zamknięcie sesji	10

Przewodniczący obrad – p. R. Komarewicz

Hejnal. Otwieram XCVI uroczystą Sesję Rady Stołecznego Królewskiego Miasta Krakowa, zwołaną dla wręczenia Brązowych Medalii Cracoviae Merenti Panu profesorowi doktorowi habilitowanemu Andrzejowi Białasowi oraz Panu profesorowi doktorowi habilitowanemu Jackowi Purchli. W imieniu Radnych Miasta Krakowa i swoim serdecznie witam naszych dostojnych gości. Chciałem Państwa poinformować, iż Sesja Rady Miasta Krakowa transmitowana jest on-line, a jej przebieg jest rejestrowany. Pliki video z Sesji Rady Miasta Krakowa są publikowane w Biuletynie Informacji Publicznej Miasta Krakowa.

Szanowni Państwo serdecznie witam Pana Prezydenta Miasta Krakowa Prof. Jacka Majchrowskiego. Oklaski. Witam oczywiście bardzo serdecznie naszych laureatów Pana profesora doktora habilitowanego Andrzeja Białasa, oklaski i Pana profesora doktora habilitowanego Jacka Purchlę wraz z żoną. Oklaski. Pragnę również przywitać Jego Magnificencję profesora doktora habilitowanego Jacka Popiela, Rektora Uniwersytetu Jagiellońskiego, oklaski. Jego Magnificencję księdza profesora doktora habilitowanego Roberta Tyrałę, Rektora Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie, Pana doktora habilitowanego Roberta Sowę, profesora Akademii Sztuk Pięknych, prorektora ds. studenckich i kształcenia Akademii Sztuk Pięknych, oklaski, Pana profesora, przepraszam, Pana doktora habilitowanego Andrzeja Betleja, Dyrektora Zamku Królewskiego na Wawelu, oklaski, Pana Jerzego Fedorowicza, Senatora RP, oklaski, Pana Kazimierza Barczyka, Wiceprzewodniczącego Sejmiku Województwa Małopolskiego wraz z żoną, Panią Krystynę Zachwatowicz - Wajdę, oklaski, Pana Krzysztofa Durka, doradcę Wojewody Małopolskiego, oklaski, Panią dr Agnieszkę Kamińską, Konsul Honorową Republiki Malty, oklaski, Pana Bogusława Kośmidera, zastępcę Prezydenta Miasta Krakowa, oklaski, księdza infułata dr Dariusza Rasia, proboszcza Bazyliki Mariackiej, oklaski, księdza infułata Bronisława Fidelusa, oklaski, Pana Antoniego Fryczka, Sekretarza Miasta Krakowa, oklaski, Panią Martę Nowak, Dyrektora Magistratu, Pana Ziyada Raaofa, Pełnomocnika Rządu Regionalnego Kurdystanu w RP, Pana Prof. Piotra Przybyłowskiego, dyrektora ds. medycznych Śląskiego Centrum Chorób Serca w Zabrzu, oklaski. Witam serdecznie wszystkich Państwa Radnych Miasta Krakowa, Korpus Konsularny, Honorowych Obywateli Stołecznego Królewskiego Miasta Krakowa, laureatów Medalu Cracoviae Merenti, duchowieństwo, przedstawiciele władz państwowych i samorządowych, świata nauki, kultury i sztuki, wojska, policji oraz straży pożarnej, organizacji społecznych, politycznych, oraz prasy, radia i telewizji. Witam wszystkich dostojnych gości przybyłych na dzisiejszą uroczystość.

Szanowni Państwo! Brązowe Medale Cracoviae Merenti będą wręczane zgodnie z podjętymi uchwałami. Uchwała numer LXXXIII/2373/22 Rady Miasta Krakowa z dnia 27 kwietnia 2022 roku w sprawie przyznania Brązowego Medalu Cracoviae Merenti Profesorowi doktorowi habilitowanemu Andrzejowi Białasowi, medal oznaczony numerem 40.

XCVI uroczysta SESJA RADY MIASTA KRAKOWA
5 października 2022 r.

Uchwała numer LXXXIII/2375/22 Rady Miasta Krakowa z dnia 27 kwietnia 2022 roku w sprawie przyznania Brązowego Medalu Cracoviae Merenti Profesorowi doktorowi habilitowanemu Jackowi Purchli, medal oznaczony numerem 41.

Teraz nastąpi część poświęcona wręczeniu Brązowego Medalu Cracoviae Merenti Panu Profesorowi doktorowi habilitowanemu Andrzejowi Białasowi.

Szanowni Państwo! Czcigodny Laureacie! Po raz pierwszy Medal Cracoviae Merenti przyznano 29 lat temu. Wierzone, iż to odznaczenie będzie trafiać do osób i instytucji, które swoimi działaniami zmieniają nasze miasto i nadają mu nową wartość. Tak jest po dzień dzisiejszy. Świadczy o tym życiorys laureata Brązowego Medalu Cracoviae Merenti Anno Domini 2022 przyznanemu Panu Profesorowi Andrzejowi Białasowi, urodzonemu w Krakowie w 1936 roku, który całe swoje życie związał z naszym miastem. Jest to wybitny fizyk, wykładowca wielu pokoleń absolwentów Uniwersytetu Jagiellońskiego, znamienity członek Polskiej Akademii Nauk, a przede wszystkim wieloletni Prezes Polskiej Akademii Umiejętności. Zasługi oraz działania na polu zawodowym profesora Andrzeja Białasa nie sposób wymienić w krótkim wystąpieniu. Przez lata pracy naukowej zdobył i przeanalizował dla przyszłych pokoleń wiedzę, która jest dziś podstawą nauki przyszłych młodych fizyków. Autorytet oraz mistrz, tak w dwóch słowach można określić profesora Andrzeja Białasa. Dzięki zaangażowaniu profesora Kraków może szczycić się mianem wiodącego ośrodka naukowego w Polsce i na świecie. To właśnie profesor był jednym z inicjatorów Krakowskiej Szkoły Fizyki Teoretycznej, przyczynił się do przywrócenia nadawania nagrody im. Erazma i Anny Jerzmanowskich, zwanej Polskim Noblem, był także jednym z inicjatorów powołania do życia nagrody im. Profesora Adama Bielańskiego, przyznawanej za wybitne osiągnięcia w dziedzinie chemii. Działania profesora nie tylko wiążą się z działalnością stricte naukową. Profesor Andrzej Białas przez lata dał się poznać jako osoba zaangażowana społecznie. W latach 2004 – 2018 pełnił funkcję Przewodniczącego Komisji Nagród Miasta Krakowa, by nie tylko wspierać wartości nauki, ale również promować jej popularne, społeczne i kulturowe znaczenie. Wielce Szanowny Laureacie, to dla mnie ogromny zaszczyt móc wręczyć dziś Panu profesorowi Brązowy Medal Cracoviae Merenti, najwyższe wyróżnienie samorządu krakowskiego, które jest wyrazem wdzięczności władz i mieszkańców za Pańską wieloletnią pracę i chęć tworzenia dla dobra drugiego człowieka, za promocję polskiej nauki.

W imieniu Rady Miasta Krakowa i własnym gratuluję tego wyróżnienia oraz życzę, aby Pańska postawa i życiorys były drogowskazem dla przyszłych pokoleń. Oklaski.

Zapraszam Pana Prezydenta Miasta Krakowa Profesora Jacka Majchrowskiego o wygłoszenie laudacji na cześć Pana Profesora doktora habilitowanego Andrzeja Białasa.

Prezydent Miasta Krakowa Pan Prof. Jacek Majchrowski

Panie Profesorze! Panie Przewodniczący! Wielce Szanowni Państwo!

Chociaż Pan profesor Andrzej Białas jest postacią światowego formatu, a ścieżki jego kariery naukowej prowadziły go do Genewy, Monachium, Batavi jest przede wszystkim krakowianinem. Tutaj się urodził, tu uczył i zdał maturę w II Liceum Ogólnokształcącym, tutaj podjął studia, a następnie związał się zawodowo z Uniwersytetem Jagiellońskim. Od czasów studiów, przed uzyskaniem jeszcze tytułu magistra był wierny swojemu macierzystemu Instytutowi Fizyki, a w latach 75 – 78 był jego dyrektorem. Reprezentował Uniwersytet jako delegat do Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego. Jako Wiceprzewodniczący, a potem Przewodniczący Rady odpowiednio w latach 84 – 87 i 91 – 94 był odpowiedzialny za wprowadzenie wielu kluczowych uregulowań w zakresie działalności naukowej i dydaktycznej polskich uczelni wykonując ogromną pracę na rzecz nie tylko swojej Alma Mater, ale całego systemu nauki w kraju. Został także profesorem w Instytucie Fizyki Jądrowej Polskiej

XCVI uroczysta SESJA RADY MIASTA KRAKOWA

5 października 2022 r.

Akademii Nauk, a także członkiem tamtejszego Komitetu Fizyki. Po reaktywacji Polskiej Akademii Umiejętności został jej członkiem, a w 2001 roku u progu XXI wieku objął funkcję jej Prezesa. Piastował to stanowisko nieprzerwanie przez blisko 18 lat. W swojej pracy naukowej Pan profesor Białas specjalizuje się w zagadnieniach fizyki teoretycznej oraz fizyki wysokich energii, jest jednym z głównych twórców i liderem Krakowskiej Szkoły Fenomenologii i Teorii Fizyki Częstek. Od lat tworzy wokół siebie środowisko młodych, ciekawych świata adeptów nauki, dla których pełni rolę mistrza i motywuje ich do wyjątkowej pracy badawczej. Ta szczególna umiejętność zjednywania i inspirowania kolejnej generacji uczonych sprawiła, że stał się nie tylko badaczem i mentorem, ale także podejmował się wielokrotnie organizacji rozmaitych przedsięwzięć naukowych. Jego dorobek również na tym polu został doceniony zarówno przez władze państwowe jak i środowiska naukowe, które doprowadziły do uhonorowania go chociażby nagrodą Fundacji Alfreda Jerzmanowskiego w 91 roku, nagrodą Prezesa Rady Ministrów w 2008 roku, medalem Komisji Edukacji Narodowej czy wreszcie medalem Mariana Smoluchowskiego, najwyższym odznaczeniem Polskiego Towarzystwa Fizycznego. Pan profesor działał nie tylko na rzecz macierzystego Wydziału i Polskiej Akademii Umiejętności i Nauk, poświęcał swoje siły dla dobra całego krakowskiego środowiska naukowego realizując cel uczynienia z naszego miasta wiodącego ośrodka nauki, liczącego się w świecie i sławnego jako miasto uniwersyteckie. Już od roku 1960 rozwija projekt, którego był inicjatorem, Krakowską Szkołę Fizyki Teoretycznej, która cieszy się ogromną renomą wśród badawczy. Ta unikatowa inicjatywa będąca jednym z pionierskich przedsięwzięć tego typu w skali Europy przyczyniła się do zaistnienia w międzynarodowym dyskursie współczesnej podwawelskiej myśli fizycznej. Gdy profesor Białas obejmował stanowisko Prezesa Polskiej Akademii Umiejętności za cel honoru przyjął przywrócenie jej danej rangi i blasku. Dziś, po kilkunastu latach jego wyjątkowych starań możemy z radością stwierdzić, że udało mu się to z nawiązką. Dzisiejsza Polska Akademia Umiejętności to nie tylko dumna promotorka tradycji polskiej nauki, ale też instytucja podejmująca szereg działań inspirujących nowe inicjatywy badawcze. Pan profesor doprowadził nie tylko do przywrócenia, jak już wspominałem też, prestiżowej nagrody im. Erazma i Anny Jerzmanowskich, ale także zaproponował kilka innych wyróżnień, które dziś są poważanymi przez naukowców laurami. Ponadto Pan profesor zainicjował stworzenie periodyku cyfrowego Pauza Akademicka, który konsoliduje naukowców zrzeszonych w korporacjach naukowych z uczelniami w kraju i za granicą. Dzięki stworzeniu platformy do współpracy i debaty Polska Akademia Umiejętności od lat stanowi istotny głos w debacie o kształcie, wyzwaniach i zadaniach szkolnictwa wyższego. Pan profesor jako naukowiec zajmuje się między innymi wiązaniem cząstek. Przez całą swoją karierę wykorzystywał swoją wiedzę fizyczną, by doprowadzić do powstania trwałych wiązań i promieniujących pól magnetycznych i to nie na płaszczyźnie teoretycznej, tworzył inicjatywy badawcze, wiązał stabilne struktury instytucji i promieniował na młode generacje naukowców swoim zapalem, umysłem i ambicją, sprawiając, że Kraków stał się zagłębiem nowoczesnej fizyki. Za to dziś Panu profesorowi serdecznie dziękujemy. Oklaski.

Przewodniczący obrad – p. R. Komarewicz

Teraz nastąpi wręczenie Brązowego Medalu Cracoviae Merenti Panu profesorowi doktorowi habilitowanemu Andrzejowi Białasowi. Zapraszamy laureata. Zapraszam Pana profesora Andrzeja Białasa o zabranie głosu.

Pan Prof. Andrzej Białas

XCVI uroczysta SESJA RADY MIASTA KRAKOWA

5 października 2022 r.

Panie Prezydencie! Panie Przewodniczący! Wysoka Rado! Szanowni Państwo!

Kiedy mniej więcej miesiąc temu Pan Przewodniczący poinformował mnie o tym wyróżnieniu, poczułem się oczywiście ogromnie zaskoczony, ale też uradowany, a przede wszystkim niesłychanie zaszczycony, bo przecież dla każdego krakowianina to wielka sprawa i wielki honor. Dla mnie honor tym większy, że odbieram go wraz z Panem profesorem Jackiem Purchlą, którego zasługi dla Krakowa są ogromne i powszechnie znane. Pozwólcie Państwo, że wykorzystam tę uroczystą chwilę, żeby przypomnieć, że już niedługo, za dwa tygodnie będziemy obchodzili w Krakowie wielki jubileusz, 150-lecie powołania do życia Akademii Umiejętności, prawdziwej perły w koronie naszego Królewskiego Miasta. Nie trzeba w tym miejscu, myślę, wyjaśniać jak wielką rolę odegrała Akademia w rozwoju nauki, a także w konsolidacji całego polskiego środowiska naukowego, najpierw w okresie zaborów, a potem już jako Polska Akademia Umiejętności w odrodzonej Rzeczypospolitej. I jak ważną rolę odegrała też w podniesieniu i utrwaleniu pozycji Krakowa w pejzażu polskiej nauki i nie tylko nauki. Toteż bardzo się cieszę, że mogę dzisiaj szczerze i z dużą satysfakcją podziękować władzom miasta za docenienie wagi tego jubileuszu i za hojne wsparcie jego organizacji. Kończąc chcę jeszcze szczególnie podziękować Radzie Miasta za wyróżnienie w mojej osobie człowieka, który według dzisiejszych kryteriów, z całą pewnością zasługuje już na miano dziadarsa, a nawet dziadarsa plus, jak widać również starość może mieć swoje chwile radości. Tutaj może jeszcze powiem, właśnie, że wbrew powszechnej opinii starość ma, proszę mi wierzyć, liczne zalety, bodaj najważniejsza, że już nie umrę młodo. Jest jeszcze wiele innych, o których chciałem Państwu opowiedzieć, ale niestety wszystkie zapomniałem. Oklaski.

Przewodniczący obrad – p. R. Komarewicz

Szanowni Państwo w imieniu Wojewody Małopolskiego Pana Łukasza Kmity głos zabierze Pan Krzysztof Durek, doradca Wojewody Małopolskiego, zapraszamy.

Doradca Wojewody Małopolskiego – p. K. Durek

Panie Przewodniczący! Panie Prezydencie! Szanowni Laureaci! Dostojni goście dzisiejszej uroczystości. Pozwolę sobie odczytać list Wojewody Małopolskiego Łukasza Kmity.

Szanowny Pan Profesor doktor Andrzej Białas. Szanowny Panie Profesorze, proszę przyjąć moje szczerze gratulacje z tytułu uhonorowania Pana profesora Brązowym Medalem Cracoviae Merenti. Nie ulega wątpliwości, że jest to w pełni zasłużone wyróżnienie. Silne zaangażowanie Pana profesora w Krakowskie życie akademickie i naukowe, a przede wszystkim godne uznania osiągnięcia w zakresie fizyki teoretycznej i fizyki wysokich energii niezaprzeczalnie predestynują do nadania tego najwyższego odznaczenia miejskiego. Jest Pan ambasadorem Uniwersytetu Jagiellońskiego, Polskiej Akademii Umiejętności i miasta Krakowa. Niech przyznany dzisiaj Brązowy Medal Cracoviae Merenti przynosi osobiste zadowolenie, spełnienie, satysfakcję, a także motywuje do mierzenia się z kolejnymi wyzwaniami w świecie nauki. Z wyrazami szacunku Wojewoda Małopolski Łukasz Kmita. Dziękuję. Oklaski.

Przewodniczący obrad – p. R. Komarewicz

Szanowni Państwo teraz nastąpi część poświęcona wręczeniu Brązowego Medalu Cracoviae Merenti Panu profesorowi doktorowi habilitowanemu Jackowi Purchli.

Szanowni Państwo! Na początku dwudziestego stulecia znakomity pisarz i krytyk literacki Wilhelm Feldman pisał: kto chce poznać duszę Polski niech jej szuka w Krakowie. I dzisiaj znajdzie ją tu zaklętą w historycznych budowlach, w zachwycającym dźwięku dzwonów krakowskich kościołów i urzekającą melodią hejnału granego w Wieży Bazyliki Mariackiej, bo Kraków to przede wszystkim ogrom dziedzictwa kulturowego, które stanowi podstawę narodowości. Dziś pragniemy uhonorować Brązowym Medalem Cracoviae Merenti człowieka,

XCVI uroczysta SESJA RADY MIASTA KRAKOWA
5 października 2022 r.

który od lat stoi na straży tego bogactwa narodowego i jak nikt inny zna duszę polskości. Profesor Jacek Purchla to człowiek renesansu, wybitny historyk sztuki, krakowianista, ekonomista, profesor nauk humanistycznych, wykładowca akademicki, członek Polskiej Akademii Umiejętności, prezes Towarzystwa Miłośników Historii Zabytków Krakowa. Pełnił między innymi funkcję Przewodniczącego Komitetu Światowego Dziedzictwa UNESCO i Przewodniczącego Polskiego Komitetu ds. UNESCO, był założycielem i przez 27 lat pełnił funkcję Dyrektora Międzynarodowego Centrum Kultury w Krakowie, instytucji, która po dziś dzień jest chlubą i wizytówką Krakowa. Ale siedząc tu w ławach sali obrad Rady Miasta Krakowa im. Stanisława Wyspiańskiego nie sposób nie wspomnieć o udziale Pana profesora w tworzeniu krakowskiego samorządu. W latach 1990 – 1991 Pan profesor Jacek Purchla pełnił funkcję Wiceprezydenta Krakowa. To zadanie, jak wszystkie, których się podejmuje, wypełnił stuprocentowo, gdyż dobrostan miasta oraz działalność społeczna zawsze stanowiły dla niego wyjątkową wartość. Prezydent czterogłowy, tak mówiono o nim, kiedy po odwołaniu z funkcji Prezydenta Miasta Krakowa profesora Jacka Woźniakowskiego wraz z prawie całym Zarządem Miasta przez pewien czas pełnił praktycznie sam wszystkie obowiązki. W czasie pracy na rzecz krakowskiego samorządu, dzięki aktywności i współorganizacji profesora w Krakowie między innymi odbyło się Sympozjum konferencji bezpieczeństwa i współpracy w Europie. Powstały konsulatory Republiki Austrii i Niemiec, a Kraków wprowadzony został do ligi miast europejskich organizacji Europa Nostra i Komitetu Dziedzictwa Europejskiego przy Radzie Europy. Wielce Szanowny laureacie, jestem niezmiernie dumny, że dziś możemy Panu wręczyć Medal Cracoviae Merenti, najwyższe odznaczenie Krakowa, miasta, dla którego Pan tak wiele zrobił. Pańska konsekwentna i aktywna działalność zasługuje na najwyższe uznanie. Przez wiele lat pracy stworzył Pan wspaniałe dzieło. To Pański głos występował i nie raz liczył się w rozmowach między władzami centralnymi, a samorządem. To dzięki Panu i Pańskiemu zaangażowaniu mamy w Krakowie liczne instytucje kulturalne i historyczne. Nie sposób w tych kilku słowach opowiedzieć o wszystkich zasługach dla naszego miasta, które były Pańskim udziałem. Zapewnić mogę jedynie, iż pamiętamy o nich i jesteśmy wdzięczni, a wyrazem naszej wdzięczności i podziękowań niech będzie Brązowy Medal Cracoviae Merenti. Oklaski. Zapraszam Pana Prezydenta Miasta Krakowa Profesora Jacka Majchrowskiego o wygłoszenie laudacji na cześć Pana profesora Jacka Purchli.

Prezydent Miasta Krakowa Pan Prof. Jacek Majchrowski

Panie Profesorze! Panie Przewodniczący! Wielce Szanowni Państwo!

Jacek Purchla od wielu dziesięcioleci należy do grona najwybitniejszych ambasadorów Krakowa. Jego imponujący dorobek naukowy, pionierskie badania i znakomite publikacje dotyczące między innymi rozwoju miast, historii sztuki oraz dziedzictwa kulturowego znane są powszechnie, cytowane i dyskutowane nie tylko w Polsce. Chociaż w trakcie swojej obecnej kariery obejmował liczne stanowiska i zdobywał rozmaite i zawsze zaszczytne tytuły, dla porządku wspomnę zaledwie o kilku ważniejszych aktywnościach Pana profesora. Jest założycielem Międzynarodowego Centrum Kultury i jego dyrektorem w latach 1991 – 2018, nadal zresztą piastuje tam funkcję kierownika Instytutu Dziedzictwa Europejskiego. Od 2015 do 2020 był Przewodniczącym Polskiego Komitetu ds. UNESCO. W tym czasie między 16, a 17 rokiem pełnił także funkcję Przewodniczącego Komitetu Światowego Dziedzictwa UNESCO. Od 76 roku jest pracownikiem Akademii Ekonomicznej, obecnie Uniwersytetu, a w latach 1991 – 2018 także Uniwersytetu Jagiellońskiego. Poza tym jest czynnym członkiem Polskiej Akademii Umiejętności i Komitetu Nauk o Sztuce Polskiej Akademii Nauk, a od 89 roku redaguje Rocznik Krakowski. Pan profesor pośród tych wszystkich aktywności znalazł jeszcze czas na spróbowanie swych sił w strukturach odrodzonego samorządu, zostając w 1990 roku Wiceprezydentem Krakowa. Działalność Pana profesora ma charakter na wskroś

XCVI uroczysta SESJA RADY MIASTA KRAKOWA

5 października 2022 r.

interdyscyplinarny, można jednak odnaleźć spośród wszystkich jego dzieł, wspólny mianownik, miasto. Profesor niezależnie od roli jako naukowiec i dyrektor instytucji kultury, działacz czy aktywista nieustannie zagłębia mechaniki rozwoju miasta. Ten temat budzi jego zainteresowanie badawcze nie tylko przez pryzmat urbanistyki, ale też historii społecznej XIX i XX wieku oraz zagadnień ochrony dziedzictwa. Jako humanista z krwi i kości traktuje on miasto jako złożony, żyjący organizm, będący wypadkową procesów ekonomicznych, społecznych, politycznych, architektonicznych i kulturowych. Już blisko 30 lat temu zainicjował wieloaspektowe badania nad teorią zarządzania miastem historycznym. Od samego początku jego kariery to właśnie Kraków ze swoją unikalną miejską tkanką służy mu za najważniejsze pole badawcze i laboratorium. Mało kto w takiej skali jak profesor Purchla jest w stanie spojrzeć na Podwawelskie ulice i dostrzec ich pełny potencjał. Niebawem będziemy mogli się przekonać o tym po raz kolejny gdy zakończą się prace nad publikacją Encyklopedii Krakowa, którym Pan profesor przewodniczy. Założone przy jego udziale i kierowane przez niego przez blisko trzy dekady Międzynarodowe Centrum Kultury to liczący się w świecie ośrodek badawczy, który z powodzeniem skupia europejskie elity, ludzi nauki i kultury, to instytucja na miarę metropolitalnych aspiracji Krakowa, nowoczesna, otwarta i gościnna, ciesząca się sympatią mieszkańców i uznaniem odwiedzających miasto gości. Pod przewodnictwem profesora Purchli stanowiła ona swoistą kulturalną ambasadę całego obszaru Europy Środkowej. To miejsce dialogu i współpracy, ośrodek debaty o najważniejszych dla naszej części świata wartościach. To w dużej mierze dzięki Panu profesorowi Kraków jest dziś liczącym się ośrodkiem kształtowania nowych standardów, wytyczania nowych horyzontów w podejściu do dziedzictwa kulturowego. To właśnie Jacek Purchla jest jednym z tych, którym winni jesteśmy podziękowania za uczynienie Krakowa ważnym punktem na naukowej i kulturalnej mapie Europy. Profesor Purchla z oczywistych względów jest właścicielem imponującej kolekcji prestiżowych odznaczeń z Polski i świata. To między innymi Krzyż Komandorski Orderu Odrodzenia Polski, Krzyże i Ordery za zasługi Austrii, Belgii, Węgier, Niemiec, Norwegii. Jednak wręczany dzisiaj Medal Cracoviae Merenti podkreślający jego szczególne działania dla naszego miasta wspaniale te kolekcje dopełnia. Z całego serca gratuluję Panu profesorowi imponującego dorobku i dziękuję za niepodważalny wkład w rozwój Krakowa oraz za nieocenioną współpracę z samorządem. Dzisiejsza uroczystość udowadnia, że wszyscy mamy świadomość tego, że dzisiejsza tożsamość naszego miasta stworzona została przy ogromnym udziale Pana profesora. Oklaski.

Przewodniczący obrad – p. R. Komarewicz

Zapraszamy laureata, nastąpi teraz wręczenie Medalu Panu profesorowi Jackowi Purchli.

Zapraszam Pana profesora Jacka Purchlę o zabranie głosu.

Pan Prof. Jacek Purchla

Panie Przewodniczący! Panie Prezydencie! Magnificencjo Panie Rektorze Uniwersytetu Jagiellońskiego! Świetna Rado Stołecznego Królewskiego Miasta Krakowa! Ekscelencjo, Magnificencje! Szanowne Panie i Szanowni Panowie!

Ja w odróżnieniu od Pana profesora Andrzeja Białasa po pierwsze jestem zaszczycony, że mogę z moim Prezesem mojej Akademii Umiejętności dzisiaj wspólnie cieszyć się tym zaszczytem, ale jako, jak powiedział Prezydent Majchrowski przed chwilą, humanista z krwi i kości, po pierwsze sobie napisałem, a po drugie w odróżnieniu od wybitnego fizyka będę mówił dwa razy dłużej jako humanista, za co z góry przepraszam. Medal Cracoviae Merenti to dla mnie ważne wyróżnienie, które odbieram w szczególnym dla mnie miejscu i w szczególnym dla nas czasie. Chciałbym za to Panu Przewodniczącemu i świetnej Radzie bardzo podziękować. Osobne słowa podziękowania kieruję na ręce Pana Prezydenta dla dostojnych członków

XCVI uroczysta SESJA RADY MIASTA KRAKOWA
5 października 2022 r.

Kapituły Medalu, którzy zechcieli przedłożyć Radzie moją kandydaturę. Zaszczytna decyzja o przyznaniu mi medalu była, jak rozumiem jej uzasadnienie, wyrazem uznania dla mojego dorobku naukowego poświęconego różnym aspektom rozwoju Krakowa. Kraków to stan umysłu, który towarzyszy mi od dziecka, Kraków mnie uformował i Kraków od zawsze mnie fascynował, czemu dawałem i daję świadectwo w moich publikacjach już od ponad 45 lat. Od dawna absorbuje mnie pytanie nie tylko jak zrozumieć, ale i jak opowiedzieć Kraków krakowianom, odkrywając przed nimi często ukryte wartości i znaczenia tego miasta, a równocześnie jak opowiedzieć Kraków światu, w interakcji, z którym dzisiaj tak szybko się zmieniamy i zmienia się nasze miasto. Mój japoński przyjaciel i wielki miłośnik Krakowa profesor Tokimasa Sekiguchi trafnie porównuje nasze miasto do studni i podkreśla, Kraków nie musi aspirować do uniwersalności, jego walor widzę w jego głębi, to studnia, studnia ograniczona swoim ocembrowaniem, może za to być głęboka, Kraków jest hermetyczny i ezoteryczny, trudny, i to dobrze, lepsza jest hermetyczna głębia niż płytka uniwersalność, Kraków jest hermetyczną głęboką studnią, ale w studni musi być woda, studnia nie może być pusta tak jak miasto nie może być ruiną, woda musi zawsze być świeża, patrzę w kierunku Prezesów Wodociągów Miejskich. Woda musi być zawsze świeża, aby móc ją czerpać i pić, wodą w studni Kraków są ludzie, którzy żyją w organicznym związku z ocembrowaniem, to znaczy z murami Krakowa, z jego zabytkami i instytucjami. Będąc wodą w studni ludzie powinni jak najdokładniej znać swoje ocembrowanie, a także być dobrymi tłumaczami Krakowa. Od lat staram się więc być dobrym tłumaczem mojego miasta, tłumaczę Kraków sobie i innym, dość powiedzieć, że opowiadałem już Kraków w ponad 50 krajach na wszystkich kontynentach, z wyjątkiem Antarktydy. Moim najtrudniejszym wyzwaniem jakie stawiam sobie dzisiaj jako badacz, ale i jako świadek historii, o której przed chwilą wspominali Pan Przewodniczący i Pan Prezydent, to pytanie jak opowiedzieć fenomen krakowskiego roku 1990, roku przełomu i roku narodzin samorządu. Ta dostojna sala, w której się znajdujemy przywołuje dzisiaj bowiem we mnie pamięć roku 1990 i pierwszych od dziesięcioleci, pierwszych w Polsce od dziesięcioleci wolnych i w pełni demokratycznych wyborów 27 maja 1990 roku, wyborów samorządowych. Trawestując znaną frazę Joanny Szczepkowskiej mogę z przekonaniem powiedzieć, że 27 maja 1990 roku skończył się w Krakowie komunizm, bo tego dnia odrodził się samorząd, samorząd oznaczał obywatelskość. Równocześnie w wyniku reformy samorządowej Kraków stawał się w dniu 27 maja 1990 roku w wymiarze formalnoprawnym ponownie miastem, a w wymiarze ustrojowym gminą, czyli wspólnotą jego mieszkańców. Urbs i Civitas Cracovia w jednym. Ta data jest w moim przekonaniu ciągle niedoceniana, również w Krakowie. Dla mnie 27 maja 1990 roku to moment historyczny i symboliczny, który w jakimś sensie przesądził nie tylko o mojej drodze, ale i Państwa, o naszym losie, to właśnie tutaj w sali posiedzeń Rady Miejskiej w Krakowskim Magistracie w czerwcu 1990 roku stanąłem przed Radą I kadencji, by wygłosić przemówienie jako świeżo wybrany Wiceprezydent Stołecznego Królewskiego Miasta Krakowa, po prostu wolnego miasta Kraków. To dlatego dzisiejsze wyróżnienie jest dla mnie tak ważne, pochodzi od samorządu, samorządu, który miałem zaszczyt współtworzyć najpierw przewodnicząc Komisji Statutowej Krakowskiego Komitetu Obywatelskiego, a następnie jako członek pierwszego Zarządu Miasta i myślę, że Pan Przewodniczący Kazimierz Barczyk, który jest dzisiaj z nami, laureat Medalu Cracoviae Merenti, Przewodniczący tej Rady I kadencji potwierdzi, że byłem następnie również więźniem Rady I kadencji i samotnie pełniłem obowiązki Prezydenta przez kilka tygodni. Mam satysfakcję, mam satysfakcję z trafnej diagnozy postawionej wobec bardzo chorego pacjenta jakim był wówczas Kraków. Słuszność obranej wówczas strategii potwierdziły trzy ostatnie dekady, to była strategia odbudowy podmiotowości Krakowa i umacniania jego samorządu, powrotu do pierwotnych funkcji miejskich i otwierania naszego miasta na świat. Dziś Kraków jest najsilniejszą marką w Polsce i miastem, które przed

XCVI uroczysta SESJA RADY MIASTA KRAKOWA

5 października 2022 r.

pandemią odwiedzało rocznie kilkanaście milionów turystów z całego świata. O sukcesie przesądziły nie Kombinat Metalurgiczny im. Włodzimierza Lenina, lecz kapitał ludzki i niezwykle potencjał dziedzictwa tego miasta. Odchodząc z własnej i nieprzymuszonej woli z Zarządu Miasta w marcu 1991 roku podkreślałem, że chciałbym służyć Krakowowi jako fachowiec, ponad podziałami politycznymi, bo Krakowowi można służyć wszędzie i na wiele sposobów, służyć bezwarunkowo. Służenie Krakowowi to równocześnie służba na rzecz cywilizacji europejskiej, której Kraków jest pomnikiem i jej immanentną częścią, to moje credo. Nie zmienia to mojego przekonania, a nawet je wzmacnia, że samorząd jest najważniejszy, bo jeśli chrześcijaństwo i samorząd terytorialny uznać za dwa fundamenty cywilizacji łacińskiej to jest to również wielowiekowe doświadczenie Krakowa, Krakowa księcia Władysława Wstydlwego i Krakowa Prezydenta Józefa Dietla. Siła samorządu przez wieki determinowała kierunki rozwoju, skalę prosperity i kształt naszego miasta. Przed ponad 150 laty walka o nowoczesny samorząd miejski odbywała się pod jakże aktualnym hasłem: fundamentem wolnego państwa jest wolna gmina. I ta myśl przyświecała mi w roku 1990. To dlatego podkreśliłem dziś na wstępie, że Kraków, że Medal Cracoviae Merenti to dla mnie ważne wyróżnienie, które odbieram w szczególnym dla mnie miejscu, ale i szczególnym dla nas wszystkich czasie, w szczególnym czasie kryzysu, jaki przeżywa nasze demokratyczne państwo prawa, którym gmina staje się ofiarą postępującego centralizmu i ograniczania jej kompetencji. Osłabianie i ignorowanie podmiotowości samorządu to działanie na szkodę Polski. To więc dziś szczególny czas próby dla samorządu i koniecznych działań w obronie samorządu. Panie Prezydencie, Panie Przewodniczący, świetna Rado niech więc dzisiejsza uroczystość pobudza nas do refleksji, do refleksji nad istotą samorządu terytorialnego i niezwykłością jego misji. Kraków, lubię to powtarzać, jest jedynym dużym ośrodkiem miejskim w naszych granicach państwowych, który już od połowy XIX wieku posiadał nowoczesny, a przy tym całkowicie polski samorząd gminny, jego symbolem po dzień dzisiejszy jest spizowa postać pierwszego Prezydenta Józefa Dietla. Pomnik dłuta Ksawerego Dunikowskiego to pomnik niezwykłego człowieka, który zrozumiał istotę i siłę samorządu, postawił trafną diagnozę i sformułował dalekosiężny plan rozwoju Krakowa jako miasta samorządowego. Szczególnym obowiązkiem Krakowa wobec Polski jest więc misja nieustannego przypominania, że fundamentem wolnego państwa jest wolna gmina, zwłaszcza dzisiaj ten odzyskany przez Kraków 27 maja 1990 roku skarb, jakim jest samorząd, wymaga naszej szczególnej, wspólnej troski i determinacji. Bardzo dziękuję Państwu za uwagę. Oklaski.

Przewodniczący obrad – p. R. Komarewicz

Zapraszam Pana Krzysztofa Durka, który w imieniu Wojewody Małopolskiego Pana Łukasza Kimity, zabierze głos, bardzo proszę.

Doradca Wojewody Małopolskiego – p. K. Durek

Panie Przewodniczący! Panie Prezydencie! Szanowni Laureaci! Dostojni goście!

Szanowny Pan profesor doktor habilitowany Jacek Purchla. Wielce Szanowny Panie Profesorze, z okazji wręczenia Panu profesorowi Brązowego Medalu Cracoviae Merenti przekazuję szczerze gratulacje. W tym zaszczytnym uhonorowaniu wyraża się uznanie imponującej działalności i bogatego dorobku Pana profesora. Trudno byłoby nie przyznać najwyższego miejskiego odznaczenia osobie, która całe swoje życie poświęca Krakowowi. Przez pryzmat wręzonego Medalu z szacunkiem spoglądamy na wszelkie wysiłki Pana profesora wkładane w rozwój samorządu, powstanie Międzynarodowego Centrum Kultury, czy też zatroskanie o ochronę cennego dziedzictwa. Życzę, aby wyróżnienie przyniosło spełnienie i stało się źródłem inspiracji na ścieżkach odkrywania Krakowa oraz upowszechniania wiedzy o tym wspaniałym mieście. Z wyrazami szacunku i uznania Łukasz Kmita. Oklaski.

XCVI uroczysta SESJA RADY MIASTA KRAKOWA
5 października 2022 r.

Przewodniczący obrad – p. R. Komarewicz

Dziękujemy. Szanowni Państwo dzisiejszą uroczystość uświetni występ Pani Marty Bizoń, aktorki Teatru Ludowego, zapraszamy. Oklaski.

Występ Pani Marty Bizoń. Bez tych nazwisk, bez tych tabliczek, bez tej pamięci nie byłoby Krakowa, nie byłoby Krakowa bez tylu wspaniałych ludzi, gratuluję bardzo panom profesorom tego zaszczytnego odznaczenia, dziękuję, że mogłam tą uroczystość uświetnić swoją obecnością. Oklaski.

Przewodniczący obrad – p. R. Komarewicz

Bardzo dziękujemy Panie Marcie Bizoń za występ. Szanowni Państwo kończymy naszą uroczystą Sesję, zapraszam Państwa do zobaczenia zdjęć na stronie Magicznego Krakowa, sekcja Otofoto Kronika Miasta Krakowa gdzie będzie można zobaczyć zdjęcia z dzisiejszej uroczystości. Zapraszam teraz szanownych laureatów do foyer, celem dokonania okolicznościowego wpisu do Brązowej Księgi Cracoviae Merenti, zapraszam wszystkich Państwa do składania gratulacji w foyer, oraz oczywiście na poczęstunek do Sali Lea i Kupieckiej. Dziękuję laureatom oraz wszystkim gościom za uczestnictwo w dzisiejszej uroczystej Sesji. Zamykam XCVI uroczystą Sesję Rady Stołecznego Królewskiego Miasta Krakowa zwołaną dla wręczenia Brązowych Medali Cracoviae Merenti Panu Profesorowi Andrzejowi Białasowi oraz Panu Profesorowi Jackowi Purchli.